

Nr 15.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående årligt understöd åt kvinnliga extra biträdet hos generalpoststyrelsen Emma Adolffina Bratt, född Pettersson; given Stockholms slott den 31 december 1918.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t föreslå riksdagen medgiva, att kvinnliga extra biträdet hos generalpoststyrelsen Emma Adolffina Bratt, född Pettersson, må från och med månaden näst efter den, under vilken hon erhåller entledigande från sin anställning i postverket, äga att under sin återstående livstid å postverkets pensionsstat uppbära ett årligt understöd av 650 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Axel Schotte.

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 31
december 1918.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Chefen för civildepartementet, statsrådet Schotte anförde:

General-
poststyrelsen.

I skrivelse den 26 november 1918 har generalpoststyrelsen gjort framställning om understöd åt kvinnliga extra biträdet hos styrelsen Emma Adolfinna Bratt, född Pettersson.

Styrelsen har därvid anfört följande:

»Kvinnliga extra biträdet hos generalpoststyrelsen fru Emma Adolfinna Bratt, född Pettersson, har, under förmälan att hon på grund av tilltagande sjuklighet snart icke längre ser sig i stånd att vidare fullgöra sin tjänst, anhållit om pension från och med den dag, då hon kan erhålla entledigande från sin ifrågavarande befattning.

Fru Bratt, vilken är änka efter under år 1894 avlidne postmästaren i Borg-holm Carl Victor Napoleon Bratt, har haft fast anställning som extra biträde hos generalpoststyrelsen från och med den 1 januari 1900. Därförut har hon

tjänstgjort dels 2 år som tillfälligt sådant biträde och dels under sammanlagt 1 år och 3 månader i liknande egenskap vid postkontoren i Stjärnvik och Hörby. Vid utgången av år 1918 uppgår sålunda hennes sammanlagda tjänstetid till 22 år 3 månader.

Hon är född den 23 juli 1855 och är alltså över 63 år gammal. Tilltagande sjuklighet vållar henne svårighet att numera förrätta sin tjänst, från vilken hon redan nu måste på grund av sitt allmänna svaghetstillstånd gång efter annan begära tjänstledighet. Fru Bratt har sålunda på grund av läkarbetyg åtnjutit tjänstledighet 2 månader under år 1916, 4 månader 24 dagar under år 1917 samt omkring 6 månader under den gångna delen av år 1918.

Den tid är sålunda nära förestående, då hon kan anses ur stånd att vidare förrätta henne i tjänsten nu åliggande sysslor.

I regel torde väl icke pension eller därmed jämförligt understöd beviljas redan efter en tjänstetid av allenast 22 år. Dock har i vissa fall så skett. Sålunda beviljade riksdagen 1916 på motion av enskild riksdagsman årligt understöd åt förra poststationsförestånderskan Anna Broberg, född Lundberg, vilken då hade bakom sig en tjänstetid av allenast omkring 22 år 7 månader, däri inräknat 9 års tjänstgöring som biträde å en av hennes man skött poststation. Fru Bratts tjänstgöring torde få anses jämförlig med den av fru Broberg fullgjorda. Några principiella betänkligheter anser generalpoststyrelsen fördensskull icke föreligga för beviljande av understöd åt fru Bratt.

Hennes tjänstgöring har varit av beskaffenhet att kunna väl vitsordas. För sitt uppehälle är hon helt och hållet hänvisad till sin inkomst från postverket jämte en änkepension från civilstatens änke- och pupillkassa på 200 kronor om året. Hennes arvode från postverket uppgår till 1,400 kronor för år, vartill för närvarande kommer krigstidstillägg enligt fastställda grunder.

Vid anförda förhållanden anser generalpoststyrelsen, att fru Bratt bör, då hon lämnar sin tjänst, erhålla understöd med högsta belopp, som kan komma i fråga. I liknande tidigare fall har understöd fastställts till omkring två tredjedelar av det till vederbörande senast utgångna årsarvodet. Detta skulle i förevarande fallet göra ungefär 900 kronor, varå emellertid givetvis borde utgå krigstidstillägg, därest sådant komme att i fortsättningen beviljas pensionärer och med dem likställda understödstagare i allmänhet.»

Med stöd av vad sålunda anförts har generalpoststyrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen, att änkan Bratt må från och med månaden näst efter den, under vilken entledigande från hennes befattning vid postverket kan varda henne meddelat, beviljas ett årligt ålderdomsunderstöd av 900 kronor, att utgå av postverkets pensionsstat.

Till följd av remiss har statskontoret i utlåtande den 10 december 1918 anført följande: Statskontoret.

»På grund av de utav generalpoststyrelsen anförda omständigheter synes billigheten bjuda, att något årligt ålderdomsunderstöd av statsmedel beredes änkan Bratt, då hon efter långvarigt, väl vitsordat arbete vid postverket nödgas

på grund av framskriden ålder och nedsatta krafter lämna sin anställning. Vad beloppet angår skulle visserligen mot det av generalpoststyrelsen föreslagna understödet 900 kronor, som motsvarar $\frac{2}{3}$ av årsarvodet, icke kunnat göras någon erinran, därest Bratt innehaft det antal av 30 tjänstår, som i allmänhet kräves för hel pension åt kvinnliga befattningshavare; men då hon räknar endast 22 år i statens tjänst, föreställer sig statskontoret, att beloppet bör i förhållande till tjänstårens antal reduceras och att understödet därför och med hänsyn till att pensionsavgifter icke erlagts lämpligen bör bestämmas till 650 kronor.»

Departements-
chefen.

I likhet med ämbetsverken anser jag änkan Bratt böra med hänsyn till sin långvariga och väl vitsordade tjänstgöring vid postverket böra komma i åtnjutande av skäligt understöd, då hon nu på grund av tilltagande sjuklighet icke kan längre fullgöra sin tjänst. Storleken av därvid ifrågakommande belopp torde på av statskontoret anförda skäl böra sättas till 650 kronor årligen.

Jag hemställer således, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att kvinnliga extra biträdet hos generalpoststyrelsen Emma Adolffina Bratt, född Pettersson, må från och med månaden näst efter den, under vilken hon erhåller entledigande från sin anställning i postverket, äga att under sin återstående livstid å postverkets pensionsstat uppbära ett årligt understöd av 650 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle avlås till riksdagen.

Ur protokollet:

Nils Ädelgren.